

Nieuwsbrief 15 januari 2025

Kust op Kracht

Het project ‘Kust op Kracht’, dat in 2015 werd gerealiseerd, versterkte de Hondsbossche en Pettemer Zeewering tussen Camperduin en Petten, met als doel de kustverdediging te verbeteren. Door onverwachte stromingen spoelt echter veel aangebracht zand weg, wat leidt tot hoge onderhoudskosten voor het Hoogheemraadschap en Rijkswaterstaat. In 2023 werd daarom een onderzoek gestart naar alternatieve suppletiestrategieën. Omdat dit onderzoek met name betrekking had op gevolgen van het wijzigen van de suppletiestrategie op de waterveiligheid, hebben de gemeenten Schagen, Bergen en de Provincie Noord-Holland aandacht gevraagd voor de sociaal-economische impact. Terwijl de minister dit jaar een besluit zal nemen over de suppletiestrategie, wordt in het voorjaar van 2025 een vooroeversuppletie uitgevoerd om erosie te vertragen. Het complexe aan dit project is dat het veel verschillende belangen en verantwoordelijkheden kent, zoals gebruikelijk langs de kust. In de bijlage worden de ontwikkelingen en de verantwoordelijkheden binnen het project, evenals de verantwoordelijkheden op het gehele strand van Bergen, nader toegelicht.

Bijlage
[Download](#)

Effect decembercirculaire 2024

Onderstaand informeren we u over het effect van de decembercirculaire 2024. Ieder jaar zijn er minimaal twee maar de laatste jaren drie momenten waarop de algemene uitkering wordt bijgesteld dat zijn de meicirculaire vanuit de voorjaarsnota van het Rijk, de septembercirculaire vanuit de miljoenennota (begroting) van het Rijk, en de laatste jaren ook de december circulaire waar door het Rijk ieder jaar extra budget beschikbaar wordt gesteld. Door de late bekendmaking in december is dit dan niet meer te verwerken in onze begroting of uit te geven in het betreffende jaar. Hierdoor ontstaat nu een afwijking over 2024 die in de jaarrekening verklaard dient te worden. De decembercirculaire 2024 leidt ook tot aanpassing van de bedragen in 2025 en verder. De decembercirculaire wordt nu niet financieel verwerkt. De aanpassingen voor 2025 en verder worden verwerkt via de meicirculaire 2025.

	2024	2025	2026	2027	2028
Beginstand	50.680.984	50.881.191	49.438.101	50.949.940	52.470.942
Totaal hoeveelheidsverschillen en accres	-76.159	-10.445	-79.910	-81.802	-45.913
Taakmutaties en afrekeningen	90.014				
Spreidingswet	36.303				
Meerkosten Oekraïne sociaal domein	94.641				
Stand na decembercirculaire 2024	50.825.783	50.870.746	49.358.191	50.868.138	52.425.029
Effect op begrotingssaldo	144.799	-10.445	-79.910	-81.802	-45.913

1. Hoeveelheidsverschillen en accres

In de septembercirculaire 2024 was door het Rijk een te lage indexatie van accres (volume- en prijsindexatie) verwerkt. Deze fout was al eerder geconstateerd en naar aanleiding hiervan is in onze Firap 2024 (zie mutatie 4.9) de algemene uitkering al verhoogd. De hoeveelheidsverschillen ontstaan door aanpassing van de door het CBS vastgestelde aantallen per maatstaf zoals die door het Rijk worden gebruikt. Dit zijn bijvoorbeeld aantal inwoners jonger dan 18 jaar, aantal leerlingen et cetera. Per saldo leidt de bijstelling van de hoeveelheden per maatstaf nu tot een nadeel.

2. Taakmutaties en afrekeningen

Betreft kleine taakmutaties en afrekeningen van eerdere uitnamen/reserveringen uit het gemeentefonds door het Rijk zoals bijvoorbeeld voor subsidieregeling continuïteit cruciale jeugdzorg. Hierover hebben in mei 2019 de VNG en het Rijk afspraken gemaakt over de inrichting van de subsidieregeling continuïteit cruciale jeugdzorg met een looptijd tot eind december 2021. Hiervoor is vanuit de algemene uitkering eerder € 20 miljoen naar de begroting van het ministerie van VWS overgeboekt. Tussentijds is het bedrag voor de regeling verlaagd van € 20 miljoen naar € 10 miljoen. Momenteel is € 5,4 miljoen als liquiditeitssteun uitgekeerd. In deze circulaire wordt het restant van € 4,6 miljoen teruggeboekt naar het gemeentefonds.

3. Spreidingswet

Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken voor asielzoekers om zo tot een evenwichtigere spreiding van asielzoekers te komen over gemeenten en provincies. Voor 2024 ontvangen zij hiervoor een bijdrage van in totaal € 15,3 miljoen. Elke gemeente ontvangt een vast bedrag van € 20.000. Het resterende bedrag wordt verdeeld op basis van de verdeling van het aantal opvangplaatsen per gemeente.

4. Meerkosten Oekraïne sociaal domein

De verantwoordelijkheid voor de zorg en ondersteuning vanuit de Wmo, de Jeugdwet en de Wet publieke gezondheid voor de uitvoering van het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg, het Rijksvaccinatieprogramma en het prenataal huisbezoek) ligt voor Oekraïense ontheemden bij gemeenten. Het aantal Oekraïense ontheemden is dusdanig groot dat dit niet kan worden beschouwd als onderdeel van gebruikelijke fluctuaties op gemeentelijk niveau. Daarom ontvangen de betreffende gemeenten een compensatie. De compensatie is vastgesteld op basis van onderzoek van het CBS naar daadwerkelijke opgevangen Oekraïense ontheemden per gemeente in 2024 en op basis van extern onderzoek naar de gemiddelde gemeentelijke zorgkosten per ontheemde. Op basis daarvan wordt een bedrag van € 29,8 miljoen uitgekeerd. De verdeelsleutel is vastgesteld per gemeente op basis van bovengenoemde onderzoeken.

5. Effect op begrotingssaldo

Voor 2024 kan er geen begrotingswijziging meer worden doorgevoerd. Het bedrag van 2024 wordt daarmee een deel van het te verklaren verschil in de jaarrekening 2024. Het effect op het begrotingssaldo voor 2025 en verder wordt meegenomen bij de verwerking van de meicirculaire 2025.

6. Extra opmerking m.b.t. de algemene uitkering

Het CBS heeft andere actuelere cijfers voor de maatstaf lage inkomens over 2023 dan nu door het Rijk wordt gebruikt voor de berekening van de algemene uitkering. Voor onze gemeente gaat het om een stijging van 100. Eerder is al een keer vermeld dat deze maatstaf alleen afgerond op 100 wordt aangeleverd door het CBS. Door deze afronding op honderdtal en het gewicht van deze maatstaf leidt dit bij een aanpassing naar boven of beneden tot een verschil van enkele honderdduizenden euro's. Meer hierover volgt in de meicirculaire 2025.

Werklocaties Regio Alkmaar

Graag informeert ons college u over de ontwikkelingen op het gebied van werklocaties. Zowel op het niveau van Regio Alkmaar als op het niveau van Gemeente Bergen wordt onderzoek verricht naar de mogelijkheden om voldoende werklocaties, waaronder bedrijventerreinen, te faciliteren. Vanuit Regio Alkmaar wordt onder andere het gesprek gevoerd met de Provincie Noord-Holland in het verlengde van het Convenant Werklocaties Regio Alkmaar dat in 2022 tussen gemeenten en provincie is gesloten. Voor de gemeente Bergen is uitbreiding van het bestaande areaal nauwelijks aan de orde, maar ligt het accent allereerst op het zo goed en duurzaam mogelijk gebruiken van wat er al aan bedrijventerrein is en waar nodig een verbetering van de duurzaamheid of het ruimtegebruik.

Binnen regio Alkmaar is behoefte aan uitbreiding van bedrijventerreinen. Deze behoefte blijkt uit de regionale behoefteeraming bedrijventerreinen die in 2021 is vastgesteld door Provincie Noord-Holland ([download](#)). Op basis van deze behoefteeraming zijn regionale afspraken vastgelegd in een Convenant en Strategie werklocaties voor de regio Alkmaar. Om de vraag naar nieuwe werklocaties in te kunnen vullen is onderzoek naar geschikte locaties noodzakelijk. In het Convenant Werklocaties is afgesproken om onderzoek te laten verrichten naar uitbreidingslocaties voor bedrijventerreinen. In april 2023 heeft Sweco van de gemeenten in de Regio Alkmaar in afstemming met de provincie en het Ontwikkelingsbedrijf, hiervoor opdracht gekregen. Bijgaand treft u ter kennisname de management samenvatting van het onderzoek naar potentiële bedrijventerreinlocaties in Regio Alkmaar, dat Sweco heeft uitgevoerd.

Regio Alkmaar – Strategie en Convenant Werklocaties Regio Alkmaar

Het onderzoek dat Sweco heeft uitgevoerd voor Regio Alkmaar, bestaat o.a. uit de actualisatie van de behoefteeraming naar bedrijventerrein kavels in de regio Alkmaar (Stec Groep, 2021, in opdracht van Provincie Noord-Holland) en aanbevelingen ten aanzien van potentiële uitbreidingsmogelijkheden in de regio Alkmaar. Het onderzoek geeft daarnaast een verkenning naar potentieel kansrijke locaties voor lokale en regionale bedrijventerreinen. Het betreft een eerste inventarisatie (op hoofdlijnen). Om te komen tot daadwerkelijke realisatie van locaties is een integrale, ruimtelijke afweging, maar ook aanvullend en meer gedetailleerd onderzoek op locatieniveau nodig.

Actualisatie vraagraming bedrijventerrein

De actuele verkenning van de meest recente vraagraming geeft de volgende inzichten:

- De uitgifte van bedrijfskavels was sterk bovengemiddeld in periode 2020-2022.
- De jaarlijkse banengroei ligt vanaf 2020 ver boven de uitgangspunten van de vraagraming.
- Kavels > 1 ha hebben aandeel van circa 45% in totale uitgifte in regio Alkmaar.
- Circa 54 hectare bedrijventerrein beschikbaar voor uitgifte (waarvan groot deel in optie of gereserveerd).

Uit de actuele verkenning van de meest recente vraagraming naar bedrijventerreinen blijkt dat de gemiddelde uitgifte in de laatste drie jaar dubbel zo hoog ligt als de verwachting op basis van het hoge groeiscenario. **Uit de confrontatie van vraag en (plan)aanbod volgt dat er een aanvullende behoefte is aan circa 40 hectare voor de periode tot 2040.** Additionele vraag: vraag die kan ontstaan door de komst van nieuwe bedrijven buiten de regio of ruimte voor circulaire economie, en de invloed van de transformatie van bedrijventerreinen naar woonwerkgebieden kan nog verdere invloed hebben op de omvang van de behoefte.

Beoordeling potentiële zoekgebieden bedrijventerreinen op toetsingscriteria

Uit de verkenning zijn vier potentiële zoekgebieden geselecteerd binnen de gemeente Dijk en Waard om verder te beoordelen. Daarnaast zijn zes potentiële zoekgebieden geselecteerd in de gemeenten Alkmaar en BUCH. Deel binnen Bescherm Landschap liggen. Deze zoekgebieden zijn in potentie geschikt om te ontwikkelen tot bedrijventerrein.

De Vaandel Noord (onderdeel bestemmingsplan De Vork) en zoekgebied Breekland II (beiden gemeente Dijk en Waard) scoren bovengemiddeld op de toetsingscriteria ten opzichte van de andere locaties. De potentiële zoekgebieden in de gemeenten Alkmaar en de BUCH liggen binnen Bescherm Landschap. Ontwikkeling van bedrijventerrein lijkt in deze gebieden daardoor voor handig. Ontwikkeling op basis van Omgevingsverordening NH2022. In dit kader is het van belang om te benoemen dat in het Convenant Werklocaties is opgenomen dat nieuwe terreinen zo efficiënt mogelijk gebruik maken van de bestaande infrastructuur, waarbij voorzien wordt in een locatie die de noordoostelijke marktregio kan bedienen en een locatie die de zuidelijke regionale en bovenregionale marktregio kan bedienen. Hierdoor wordt het stedelijk gebied zo efficiënt mogelijk gebruikt met (vracht)verkeer. Derhalve zijn deze, door de Omgevingsverordening NH2022 uitgesloten locaties wel behoordeeld op de toetsingscriteria, omdat geen enkele locatie louter positief scoort en de impact op verkeerscongestie, mogelijkheid tot het ontwikkelen van een locatie die de bovenregionale marktregio kan bedienen en behoefte vanuit de markt ook vraagt om een locatie aan de **zuidkant** van de regio.

Vervolg

Regio Alkmaar zet naar aanleiding van het onderzoek en gesprekken met Provincie Noord-Holland in op de volgende urgenties:

1. Behouden van ruimte voor werken op transformatie locaties.
2. Intensiveren en beter benutten van bestaande bedrijventerreinen.
3. Verder uitwerken van de opbouw van argumentatie voor de uitbreiding met van voldoende nieuw bedrijventerrein ruimte voor de regio.

